

Tekoäly luovalla alalla 2025

Raportti tekoälykyselyn tuloksista
syyskuu 2025

Sisältö

1. Selvityksen tausta ja toteutus
2. Suhtautuminen tekoälyn käyttöön
3. Tekoälyn käyttö tällä hetkellä omassa luovassa työssä
4. Tekoälyn käyttö tulevaisuudessa
5. Tekoälyn mahdollisuudet
6. Tekoälyyn liittyvät pelot ja uhkakuvat
7. Tekijänoikeuden yhteiskunnalliset näkökulmat
8. Yhteenveto

1. Selvityksen tausta ja toteutus

Kopioston jäsenjärjestöjen jäsenille suunnattu tekoälykysely

Kopioisto toteutti touko-kesäkuussa 2025 ensimmäisen kerran tekoälyn käyttöä koskevan kyselyn jäsenjärjestöjensä jäsenille.

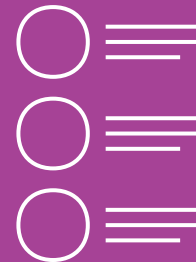
Kyselyn tavoitteena oli selvittää suomalaisen luovan alan tekijöiden ja kustantajien näkemyksiä, kokemuksia ja suhtautumista tekoälyyn sekä sen hyödyntämiseen luovassa työssä. Lisäksi selvitimme vastaajien näkemyksiä tekoälyyn liittyviin uhkiin ja huoliin sekä toisaalta sen luomista mahdollisuuksista luovalla alalla.

Kysely toteutettiin Kopioston ja sen jäsenjärjestöjen yhteistyönä. Jäsenjärjestöt välittivät kyselylinkkiä jäsenilleen vastattavaksi. Verkkokyselystä viestittiin myös järjestöjen jäsenkirjeissä sekä Kopioston sosiaalisen median kanavilla, uutiskirjeessä ja kotisivuilla.

Kyselyyn
vastasi yhteensä

1114

luovan alan tekijää, esittävää
taiteilijaa tai kustantajaa.

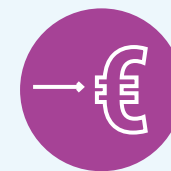

Kyselyn kohderyhmä ja vastaajat

Vastaajista 78 % oli tekijöitä tai esittäviä taiteilijoita, 8 % kustantajan edustajia ja 14 % toimi sekä tekijänä että kustantajan edustajana. Kunkin kustantajavastaajan näkemys koskee koko heidän edustamaansa kustantamoa, joten vastaukset kattavat valtaosan koko Suomen kustannusalan markkinoista.

Vastaajista lähes 70 % oli yli 45-vuotiaita ja 76 % oli toiminut yli 10 vuotta alalla.

Vahvimmin olivat edustettuina kirja-ala, tiedekustantaminen ja lehdistö.

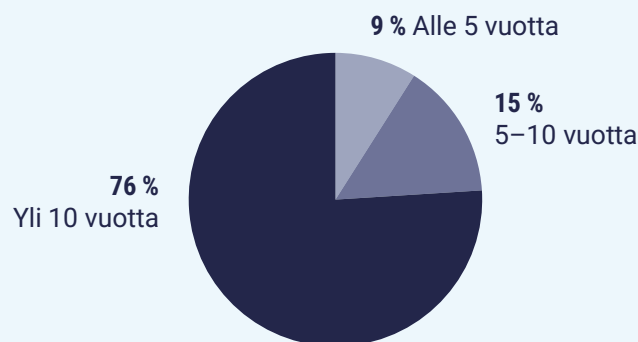

Luova ala tekijävastaajien tulonlähteenä

68 % Pääasiallinen tulonlähde

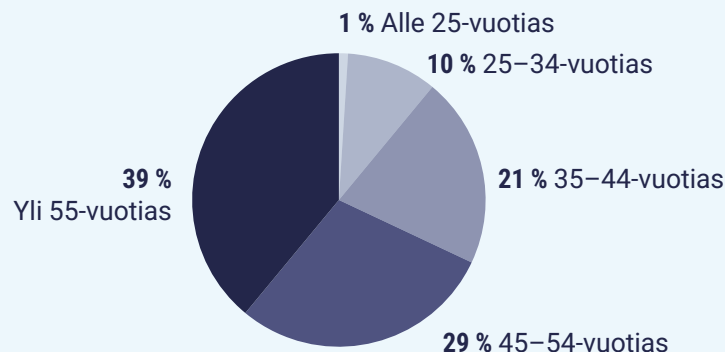
30 % Sivutulojen lähde **2 %** Ei saa tuloja luovalta alalta

Vastaajista 76 %:lla yli 10 vuoden kokemus alalta

N = 1108

Vastaajien ikäjakauma

N = 1108

Vastaajien alat

- 28 %** Kirja-ala
- 22 %** Lehdistö ja media-ala
- 18 %** Televisio, radio, elokuvat ja animaatio
- 18 %** Kuvataide, kuvittaminen, sarjakuvat ja graafinen suunnittelu
- 6 %** Valokuvaus
- 3 %** Esittävä taide
- 2 %** Käännösala
- 2 %** Oppimateriaalikustantaminen
- 1 %** Muu ala

N = 1366

2. Suhtautuminen tekoälyn käyttöön

Luovalla alalla toimivilla on melko hyvä käsitys tekoälyn käytöstä omalla alallaan

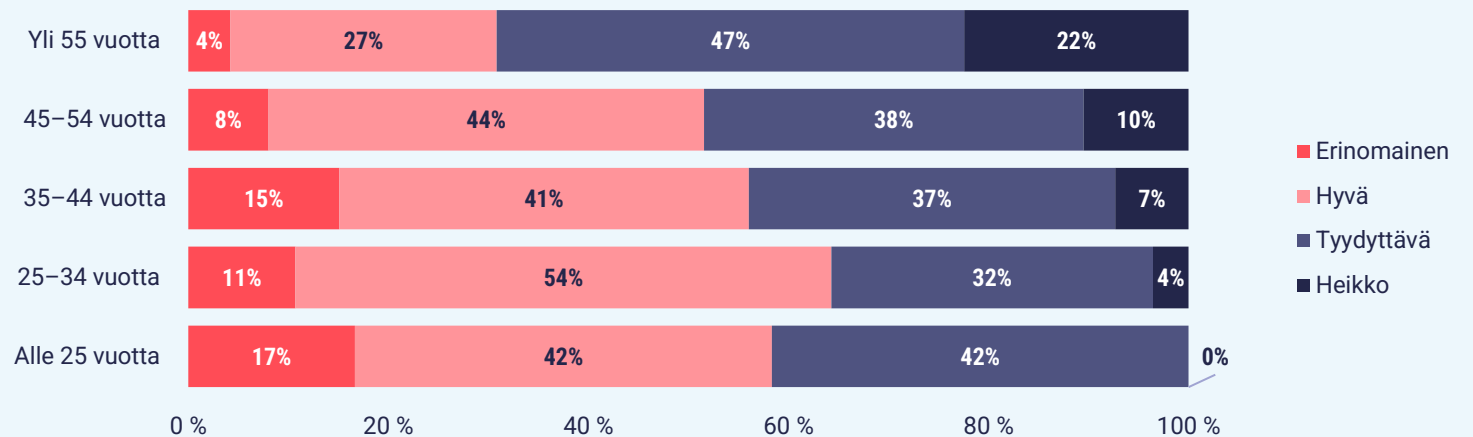
Lähes puolet vastaajista arvioi, että heillä on erinomainen tai hyvä käsitys tekoälyn käytöstä omalla alallaan.

Ikäryhmittäin paras käsitys on nuoremmilla vastaajilla (25–34 v).

45 %

vastaajista arvioi, että heillä on erinomainen tai hyvä käsitys tekoälyn käytöstä omalla alalla

Kuinka hyvä käsitys tekoälyn käytöstä omalla alalla

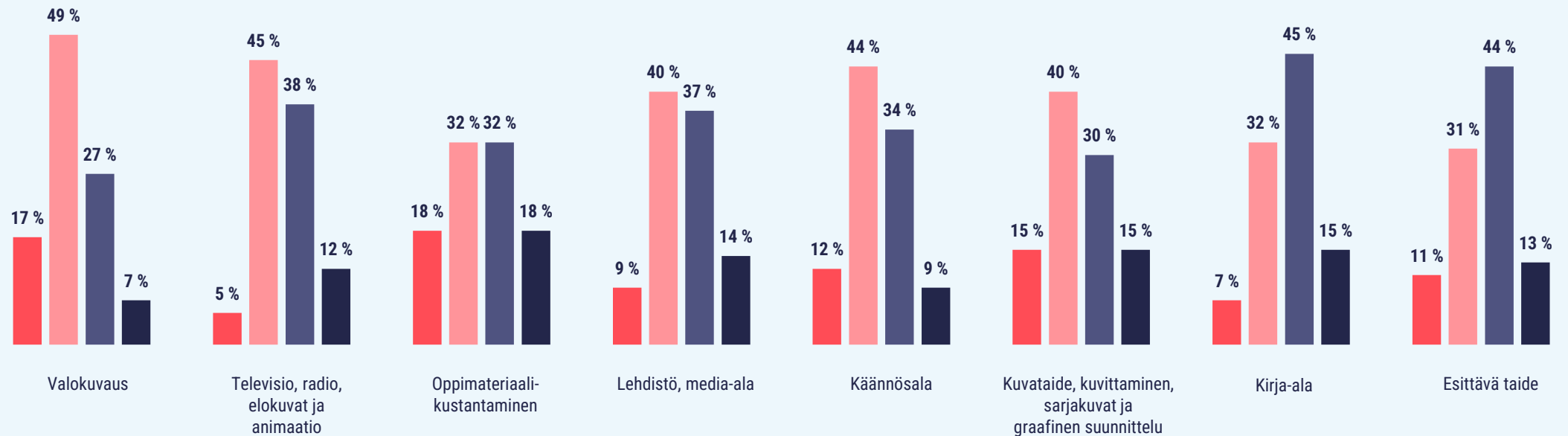

N = 1108

Kuva- ja käännösosalalla on paras käsitys tekoälyn käytöstä

Paras käsitys tekoälyn käytöstä omalla alallaan on valokuva-, käännös- ja kuvataidealoilla toimivilla vastaajilla (> 50 %:lla erinomainen tai hyvä käsitys) ja heikoin käsitys kirja-alalla ja esittävän taiteen alalla toimivilla vastaajilla (~ 60 %:lla heikko tai tyydyttävä käsitys).

Kuinka hyvä käsitys sinulla on tekoälyn käytöstä omalla alallasi?

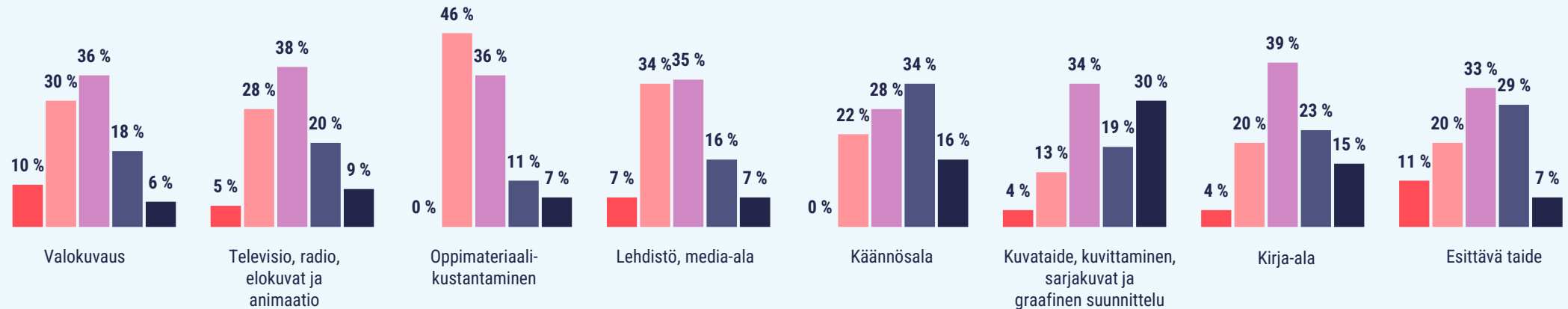
N = 1108

Erinomainen Hyvä Tyydyttävä Heikko

Tekoälyyn suhtautuminen jakautuu

Suurin osa vastaajista (38 %) suhtautuu tekoälyyn neutraalisti (ei myönteisesti eikä kielteisesti). Myönteisesti tai erittäin myönteisesti (32 %) ja kielteisesti tai erittäin kielteisesti (30 %) tekoälyyn suhtautuvia oli lähes yhtä paljon. Kuitenkin erittäin kielteisesti suhtautuvia vastaajista oli 12 % ja erittäin myönteisesti vain 5 %.

Myönteisimmin tekoälyyn suhtautuvia on oppimateriaalikustantamisen (46 %), lehdistön (41 %) ja valokuvauksen (40 %) aloilla ja kielteisimmin suhtautuvia käännösallalla (50 %) ja kuva-alalla (49 %).

N = 1108

■ Erittäin myönteisesti ■ Myönteisesti ■ En myönteisesti enkä kielteisesti ■ Kielteisesti ■ Erittäin kielteisesti

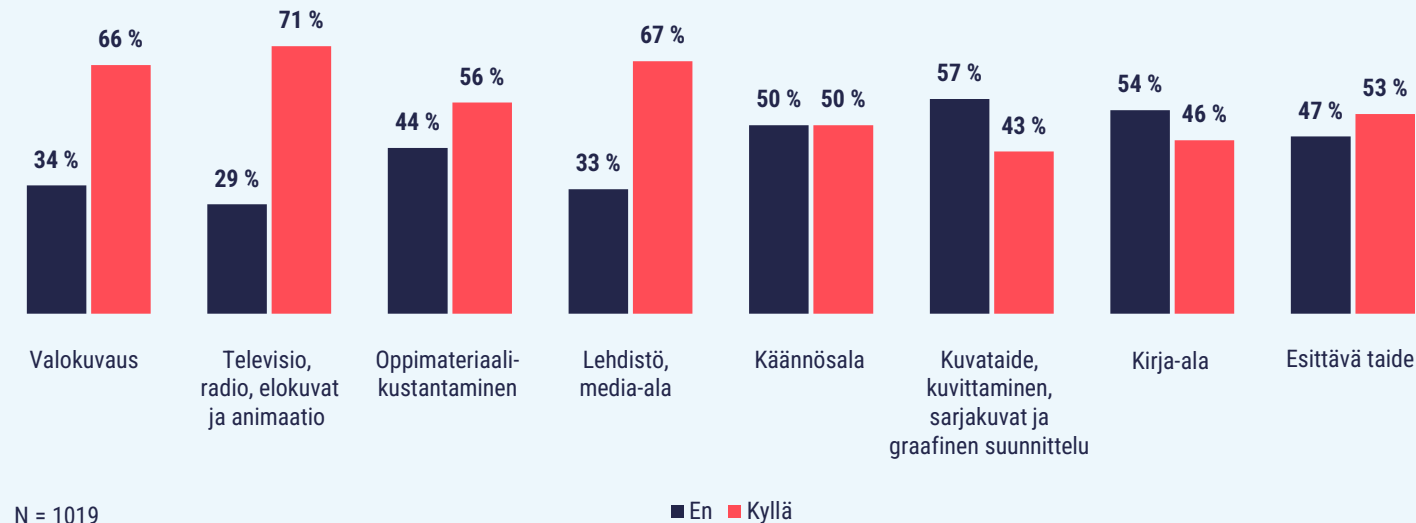
3. Tekoälyn käyttö tällä hetkellä omassa luovassa työssä

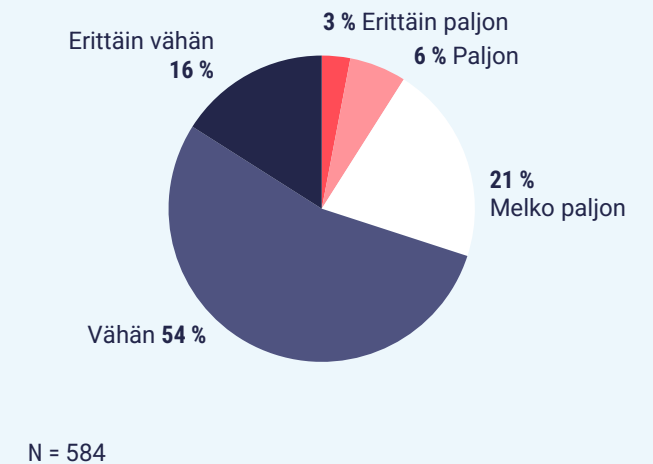
Tekoälyä käytetään työvälineenä omassa luovassa työssä

Tekijävastaajista tekoälyä on käyttänyt omassa luovassa työssään 57 %.

Eniten tekijät käyttävät tekoälyä tv- ja elokuva-alalla, lehti- ja media-alalla sekä valokuvausalalla.

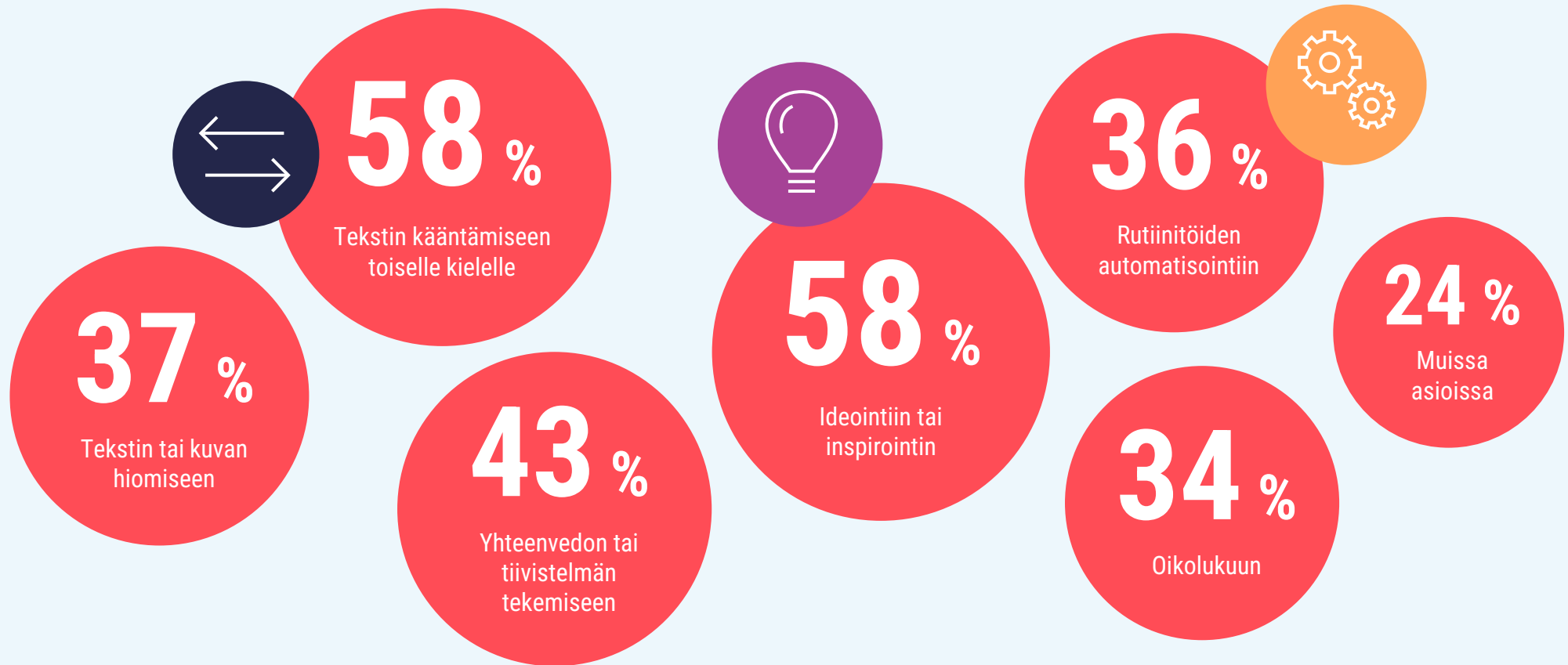

Suurin osa (70 %) niistä vastaajista, jotka käyttävät tekoälyä omassa luovassa työssään, käyttää sitä kuitenkin vähän tai erittäin vähän.

Tekoälyä käytetään eniten ideointiin, kääntämiseen ja tiivistelmiin

Millaisissa asioissa olet käyttänyt tekoälyteknologioita luovassa työssäsi?

N = 1576

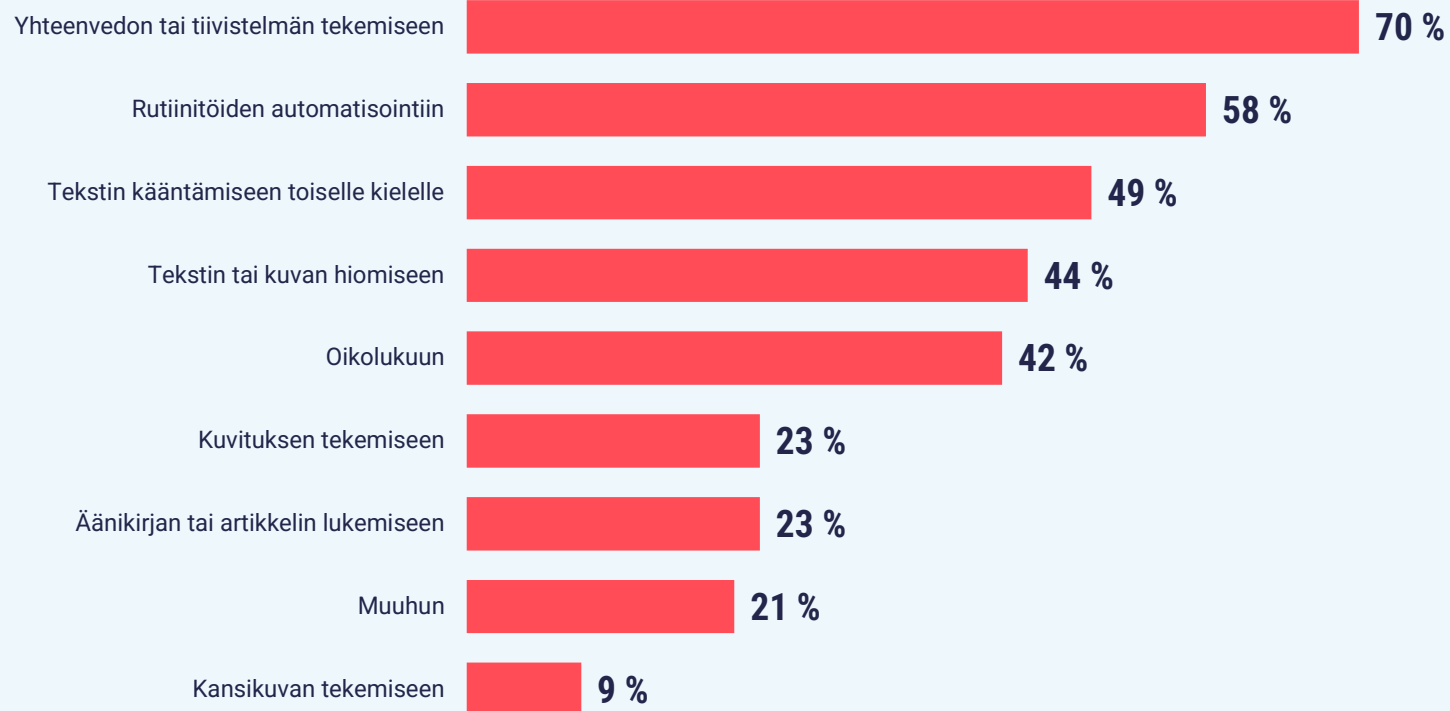
Kustannusalalla tekoälyä on kokeiltu tai käytetään jonkin verran

Kustannustoiminnassa vastaajista lähes puolet (48 %) ilmoitti, että heidän työnantaja on käyttänyt tai kokeillut tekoälyä. Toisaalta 44 % vastaajista ilmoitti, ettei heidän työnantajansa ole käyttänyt tekoälyä.*

Valtaosa niistä vastaajista, joiden työnantaja on käyttänyt tekoälyä, ilmoitti työnantajansa käyttävän sitä vähän (49 %) tai erittäin vähän (21 %). Vain 9 % vastaajista ilmoitti työnantajansa käyttävän tekoälyä paljon tai erittäin paljon.

Suurin osa kustantajista tai julkaisijoista, jotka käyttävät tekoälyä, käyttävät sitä tiivistelmien tai yhteenvetojen tekemiseen ja rutiinitöiden automatisoimiseen.

Jos työnantajasi on käyttänyt tekoälyä kustannustoiminnassa, millaisiin asioihin työnantajasi on sitä käyttänyt?

N = 137

Tekoälytyökaluihin syötetään luovaa sisältöä

Lähes kolmasosa tekijävastaajista, jotka olivat käyttäneet tekoälyä, ei ole estänyt itse tekemänsä luovan sisällön tallentamista ja käyttöä tekoälymallin jatkokouluttamiseen, jos on syöttänyt sitä tekoälytyökaluun.

15 % ei osaa sanoa, mikä voi kuvastaa sitä, etteivät vastaajat ole olleet tietoisia asiasta tai kiinnittäneet siihen huomiota.

Tekijävastaajista vain 13 % on kieltänyt teostensa käytön tekstin- ja tiedonlouhintaan tai tekoälyn kouluttamiseen, esimerkiksi verkkosivuille tai digitaalisen aineiston metatietoihin lisättävällä standardilla (esim. robots.txt).

Jos syötät itse tekemäsi sisältöä tekoälytyökaluun, oletko estänyt syöttämäsi sisällön (kehotteesi) tallentamisen ja käytön tekoälymallin jatkokouluttamiseen?

N = 583

Kustantajana vastanneista:

- 28 % ilmoitti työntajansa kieltäneen tekstin- ja tiedonlouhinnan tai tekoälyn kouluttamisen
- 31 % vastaajista ei tiennyt, oliko työnantaja kieltänyt näitä

4. Tekoälyn käyttö tulevaisuudessa

Valtaosa vastaajista voisi kuvitella käyttävänsä tekoälyä tulevaisuudessa

Tekijöistä 60 % ja kustannustoiminnassa 80 % voisi kuvitella käyttävänsä tekoälyä tulevaisuudessa. 15 % tekijävastaajista on sitä mieltä, että ehdottomasti ei voisi kuvitella käyttävänsä tekoälyä tulevaisuudessa.

Ne, jotka jo nyt käyttävät tekoälyä luovassa työssään, vastasivat myönteisesti myös käyttävänsä sitä tulevaisuudessa.

Positiivisimmin tekoälyn käyttöön tulevaisuudessa suhtautuvat av-alalla (televisio-elokuva-radio-animaatio), valokuva- sekä lehdistö- ja oppimateriaalikustantamisen aloilla työskentelevät vastaajat (kukin noin 70 % ehdottomasti tai mahdollisesti kyllä).

Voisitko kuvitella käyttäväsi tekoälyä luovassa työssäsi tulevaisuudessa?

N = 1019

60 % Kyllä

21 % Mieluummin en

15 % Ehdottomasti en

4 % En osaa sanoa

Sillä, onko luova työ pääasiallinen vai sivutulonlähde tai saako siitä tuloa lainkaan, ei ollut merkittävää vaikutusta vastauksiin.

Tekijät arvioivat käyttävänsä tekoälyä tulevaisuudessa hieman enemmän kuin nyt

Tulevaisuudessa useampi tekijävastaaja arvioi käyttävänsä tekoälyä luovassa työssään hieman enemmän kuin nyt.

36 % arvioi käyttävänsä tekoälyä tulevaisuudessa luovassa työssään melko paljon tai paljon. 17 % puolestaan ilmoittaa, että ei tule hyödyntämään lainkaan tekoälyä viiden vuoden päästä.

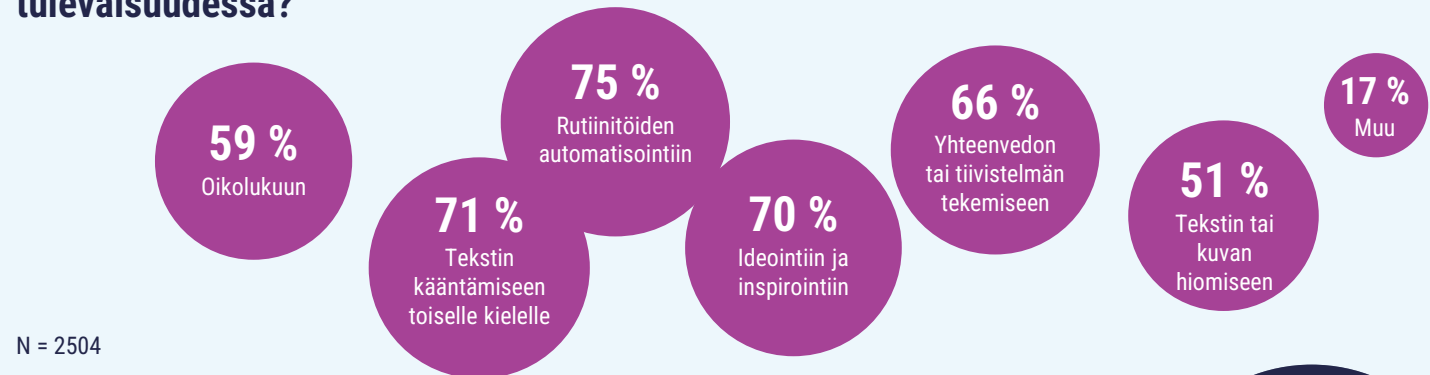
Tulevaisuudessa vastaajat voisivat kuvitella käyttävänsä tekoälyteknologioita luovassa työssä vastaavalla tavalla kuin he käyttävät niitä nyt, mutta suuremmassa määrin.

Kuinka paljon arvioit käyttäväsi tekoälyä luovassa työssäsi viiden vuoden päästä?

N = 1019

Millaisiin asioihin voisit kuvitella käyttäväsi tekoälyteknologioita luovassa työssäsi tulevaisuudessa?

N = 2504

5. Tekoälyn mahdollisuudet

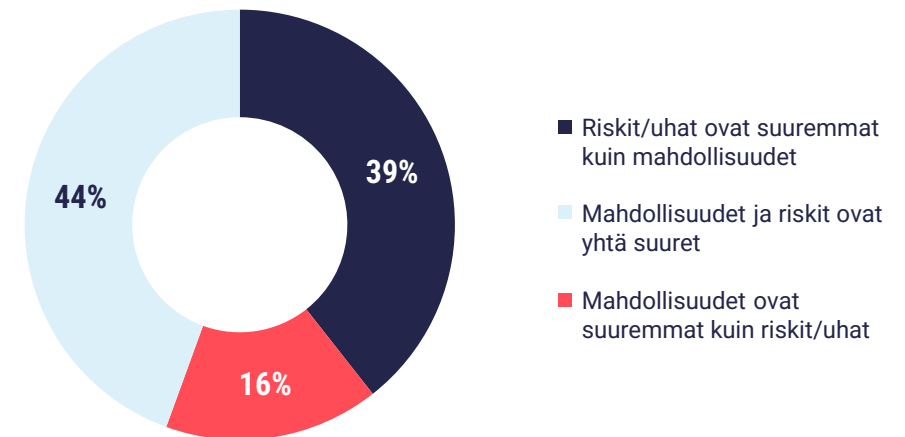

Tekoäly tuo luovalle alalle uusia mahdollisuuksia

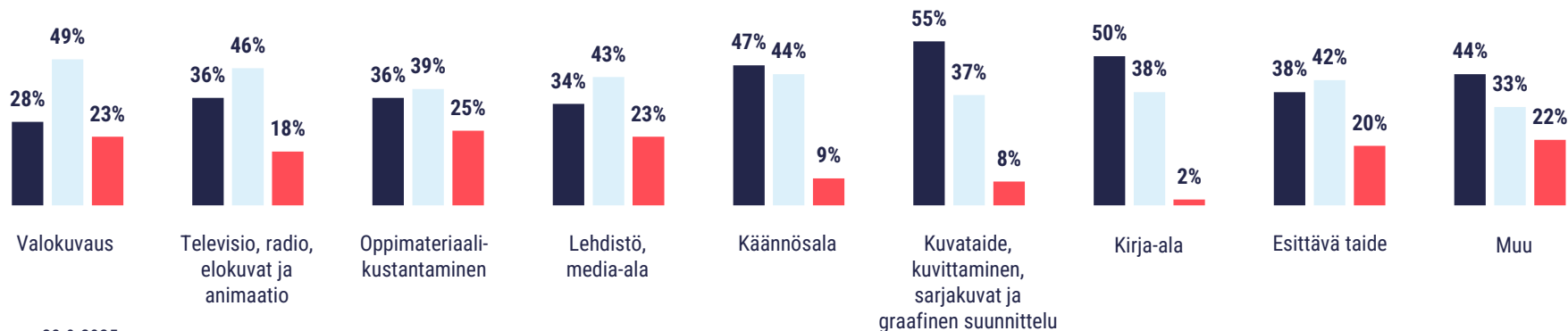
44 % vastaajista mieltää tekoälyteknologioiden mahdollisuudet ja riskit yhtä suuriksi. 39 % vastaajista on sitä mieltä, että riskit tai uhat ovat suuremmat kuin mahdollisuudet. Kirja- ja kuva-alalla suurin osa vastaajista näki riskit tai uhat suurempina kuin mahdollisuudet.

Uhkakuvien lisäksi kuitenkin moni vastaaja näkee tekoälyn tuovan myös mahdollisuuksia luovalle alalle, esimerkiksi uusien markkinoiden avaaminen (24 %) ja kasvumahdollisuuksien lisääntyminen (21 %). 37 % vastaajista ei näe tekoälyssä mitään mahdollisuuksia luoville aloille.

44 % vastaajista mieltää tekoälyteknologioiden mahdollisuudet ja riskit yhtä suuriksi

Suhtautuminen riskeihin ja mahdollisuuksiin alan mukaan

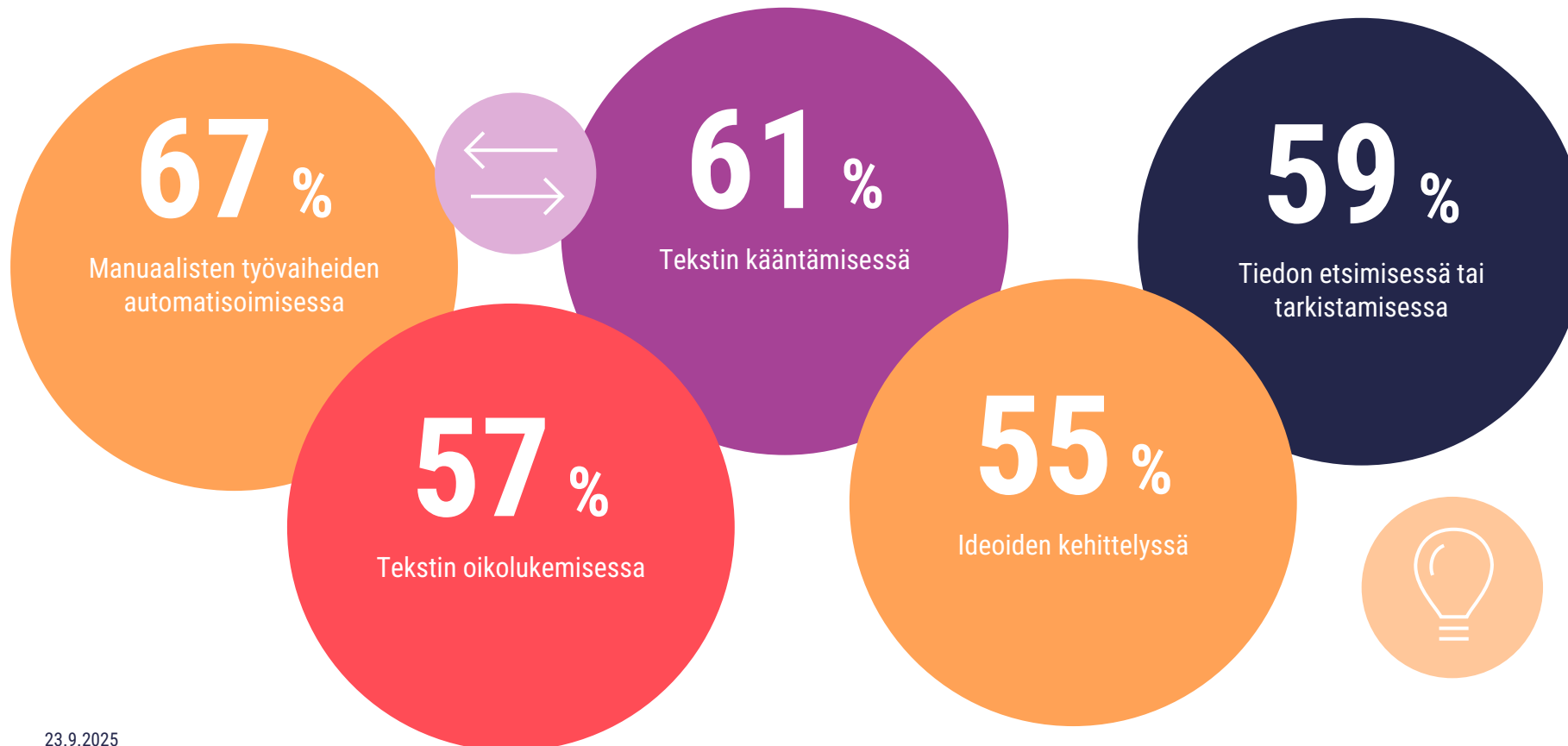

N = 1108

Tekoälyteknologia voi myös tukea luovaa prosessia

Tekoälyteknologialla voidaan myös tukea luovaa prosessia erilaisin tavoin. Useat vastaajat näkivät tekoälyteknologiassa mahdollisuuksia esimerkiksi manuaalisten työvaiheiden automatisoimisessa, tiedon etsimisessä tai tarkistamisessa ja ideoiden kehittälyssä.

Vastaajien mielestä tekoälyteknologia voi tukea ihmisen luovaa prosessia esimerkiksi

6. Tekoälyyn liittyvät pelot ja uhkakuvat

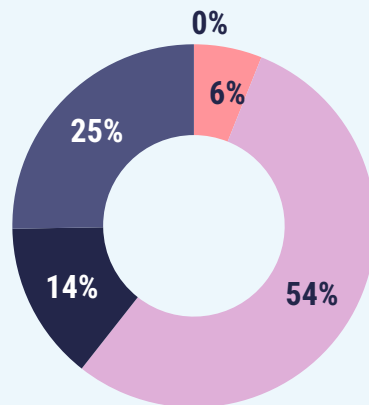
Tekoälyn ennustetaan heikentävän toimeentuloa tulevaisuudessa

Yli puolet tekijävastaajista katsoi, ettei tekoäly vaikuta lyhyellä aikavälillä heidän luovan työn tuloihinsa lainkaan. Kuitenkin 39 % tekijöistä olettaa tulojensa heikkenevän tekoälyn vaikutuksesta paljon tai jonkin verran lyhyellä aikavälillä. Pidemmällä aikavälillä yli puolet tekijävastaajista (54 %) olettaa tulojensa heikkenevän tekoälyn vaikutuksesta paljon tai jonkin verran.

Suurin osa käännösalalla työskentelevistä vastaajista olettaa tekoälyn heikentävän heidän tulojaan lyhyellä aikavälillä (72 % heikentävän paljon tai jonkin verran). Sekä lyhyellä että pidemmällä aikavälillä esittävän taiteen vastaajat olettavat tekoälyn vaikuttavan vähiten heidän tuloihinsa.

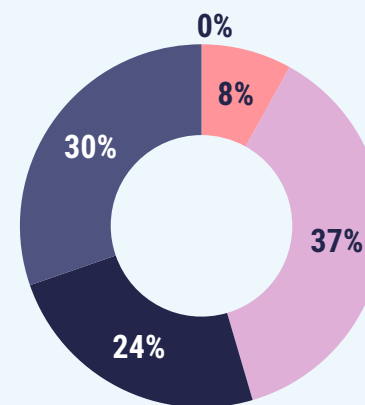
Kustannustoiminnassa 40 % vastaajista olettaa tekoälyn heikentävän kustannusalan liiketoiminnan tuloja paljon tai jonkin verran lyhyellä aikavälillä ja vielä useampi (48 %) viiden vuoden kuluttua.

Lyhyellä aikavälillä tekoälyn vaikutus toimeentuloon (tekijävastaajat)

N = 1019

Viiden vuoden päästä tekoälyn vaikutus toimeentuloon (tekijävastaajat)

- Parantaa tulojani paljon
- Parantaa tulojani jonkin verran
- Ei vaikuta tuloihini lainkaan
- Heikentää tulojani paljon
- Heikentää tulojani jonkin verran

Suurimmat uhkakuvat liittyvät teosten käyttöön tekoälyn kouluttamisessa ilman lupaa tai korvausta

Miten paljon seuraavat tekoälyn käyttöön liittyvät uhkakuvat huolestuttavat sinua:

*Erittäin
paljon tai
melko
paljon*

82 % Teosten käyttö tekoälyn kouluttamiseen ilman lupaa tai korvausta

82 % Sisältöjen plagiointi lisääntyy

81 % Asiakkaiden tai kuluttajien halukkuus maksaa korvausta työstä laskee, kun kaiken voi tehdä tekoälyllä

78 % Ammattimaisen työn arvostus laskee

72 % Luovasta työstä saatava tulo vähenee

67 % Tekoälyllä tuotetut sisällöt luovat epäreilua kilpailua markkinoille

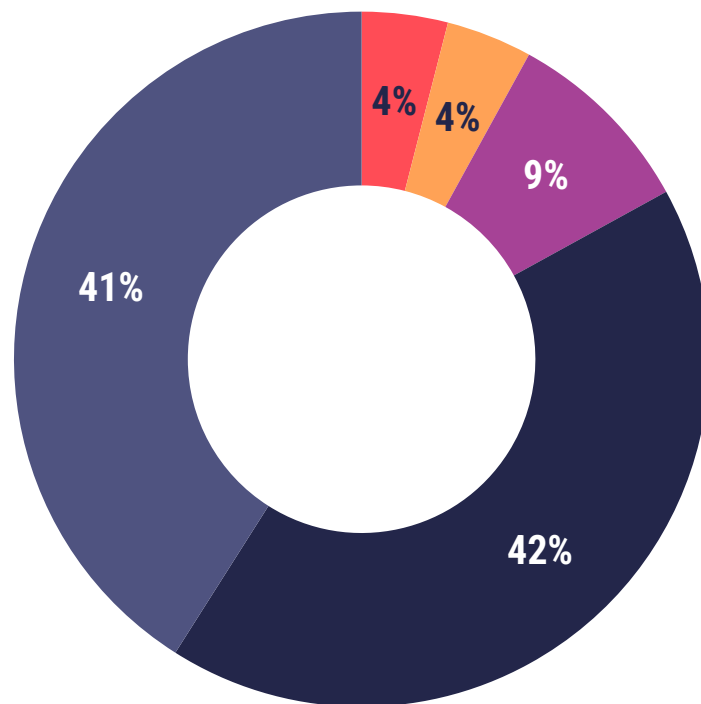
Eri aloilla ei ole merkittäviä eroja tekoälyn käyttöön liittyvissä uhkakuvissa.

Tekoälyn tuottaman sisällön ei tulisi saada tekijänoikeussuojaa

Tulisiko mielestäsi tekoälyn tuottama sisältö saada tekijänoikeus- tai lähioikeussuojaa?

42 % vastaajista ei halua antaa tekoälyn tuottamalle sisällölle tekijänoikeus- eikä lähioikeussuojaa.

Lähes saman verran (41 %) vastaajista ei osaa sanoa, tulisiko tekoälyn tuottaman sisällön saada tekijänoikeus- tai lähioikeussuojaa.

- Kyllä, tekijänoikeussuojaa
- Kyllä, lähioikeussuojaa
- Kyllä, molempia
- Ei tekijänoikeus- eikä lähioikeussuojaa
- En osaa sanoa

N = 1108

7. Tekijänoikeuden yhteiskunnalliset näkökulmat

Vastaajat ovat valmiita antamaan teoksensa tekoälyn käyttöön luvalla ja korvauksesta

Korvaus, ennalta sovitut käyttöehdot ja koulutusaineiston läpinäkyvyys ovat tärkeimpiä tekoälyn käytöstä sovittavia asioita. Yli kolmasosa tekijävastaajista on valmis antamaan teoksensa tekoälyn käyttöön korvausta vastaan (36 %) tai ennalta sovittujen ehtojen mukaisesti (33 %).

Tekijöistä 31 % ja kustantajista 8 % ilmoitti, ettei ole valmis antamaan teosta generatiivisen tekoälyn käyttöön millään ehdoilla. Toisaalta kustannustoiminnassa moni vastaaja ei osannut ottaa kantaa (47 %).*

Kielteisimmin suhtautuivat kuva-alan vastaajat: 36 % ei ollut millään ehdoilla valmiita antamaan teoksiaan tekoälyn kouluttamiseen.

Olisitko valmis antamaan teoksesi generatiivisiin tekoälysovelluksiin uusien sisältöjen tuottamiseksi?

N = 1609

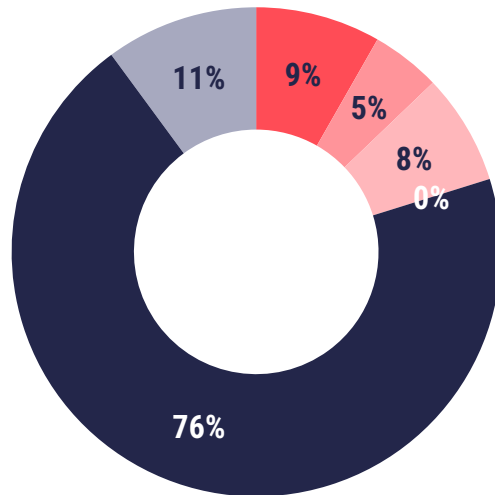

Oman äänen tai kasvojen tekoälykäyttöön suhtaudutaan kielteisesti

Merkittävä enemmistö tekijävastaajista ei olisi millään ehdoilla valmis antamaan ääntä (58 %) ja kasvojaan/kuvaansa (76 %) niitä jäljittelevien tekoälysovellusten käyttöön tai kehittämiseen.

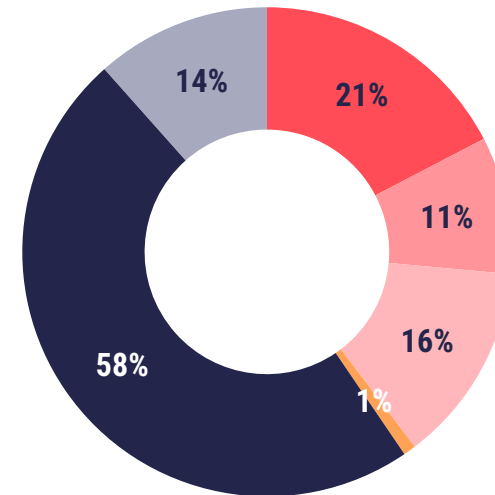
Olisitko valmis antamaan kasvosi/kuvasi persoonallista tyyliä jäljittelevien tekoälysovellusten käyttöön ja/tai kehittämiseen?

N = 1108

Olisitko valmis antamaan äänesi ääntä jäljittelevien tekoälysovellusten käyttöön ja/tai kehittämiseen?

N = 1232

■ Kyllä, korvausta vastaan ■ Kyllä, jos alkuperäinen henkilö mainitaan ■ Kyllä, ennalta sovittujen ehtojen mukaisesti
■ Kyllä, vapaasti käyttöön ilman ehtoja ■ En millään ehdoilla ■ En osaa sanoa

Luovalla alalla yksimieliset viestit päätöksentekijöille

Luovan alan tekijät, esittävät taiteilijat ja kustantajat ovat hyvin yksimielisiä tekoälyä koskevista viesteistä päätöksentekijöille.

Päätöksentekijöiden tulee turvata luovan alan tekijöiden ja toimijoiden toimeentulo myös tekoälyn aikakaudella.

Tekoälymarkkinoille kaivataan läpinäkyvyyttä ja selkeää sääntelyä ja pelisääntöjä.

- Tekoälyä kehittävien yritysten tulisi olla läpinäkyvämpiä siitä, mitä aineistoja ne ovat käyttäneet tekoälyn kouluttamisessa: **Samaa mieltä 90 %**
- Kuluttajia tulisi informoida selkeästi, jos sisältö on tekoälyllä tehty: **Samaa mieltä 89 %**
- Päätäjien tulisi kiinnittää enemmän huomiota tekoälyyn ja siihen liittyviin haasteisiin luovalla alalla ja asettaa selkeät säännöt tekijänoikeuden suojaamien sisältöjen käytölle tekoälyn kehittämisessä: **Samaa mieltä 86 %**
- Tekoälyteknologioiden, jotka hyödyntävät tekijänoikeuden suojaamaa sisältöä, tulisi maksaa korvaus tekijänoikeuden haltijoille: **Samaa mieltä 85 %**
- Tekijänoikeuden haltijoilta on pyydettävä lupa, kun heidän teoksiaan käytetään tekoälysovellusten syötteenä: **Samaa mieltä 84 %**
- Tekijänoikeudenhaltijoilla tulisi olla oikeus saada korvaus, jos heidän teoksiaan käytetään tekoälyn kouluttamisessa: **Samaa mieltä 82 %**

8. Yhteenveto

YHTEENVETO

Suomalainen luova ala tuntee melko hyvin tekoälyn.

Lähes puolella vastaajista on erinomainen tai hyvä käsitys tekoälyn käytöstä omalla alalla. Lähes neljä kymmenestä vastaajasta suhtautuu tekoälyyn neutraalisti.

Tekoälyä käytetään jo omassa luovassa työssä ja kustannusalalla.

Yli puolet tekijävastaajista tekoälyä työkaluna on käyttänyt omassa luovassa työssään. Kuitenkin valtaosa vastaajista käyttää tekoälyä omassa luovassa työssään vähän tai erittäin vähän. Kustantajien edustajista vajaa puolet ilmoitti, että heidän työnantajansa on käyttänyt tai kokeillut tekoälyä.

Luovan alan tekijät ja kustantajat ovat kiinnostuneita käyttämään tekoälyä omassa luovassa työssään.

Tekijöistä kuusi kymmenestä ja kustantajista kahdeksan kymmenestä voisi kuvitella käyttävänsä tekoälyä tulevaisuudessa. Kuitenkin 15 % tekijävastaajista ei aio käyttää tekoälyä tulevaisuudessa.

Omia sisältöjä syötetään tekoälytyökaluihin selvittämättä työkalujen käyttöehtoja.

Vajaa kolmannes tekijävastaajista ei ole estänyt itse tekemänsä luovan sisällön tallentamista ja käyttöä tekoälymallin jatkokouluttamiseen, jos on syöttänyt sitä tekoälytyökaluun.

Lähes neljä kymmenestä oli sitä mieltä, että tekoälyn riskit tai uhat ovat suuremmat kuin mahdollisuudet. Isona uhkana nähtiin tulojen heikentyminen, erityisesti kustannusalan liiketoiminnassa. Lyhyellä aikavälillä yli puolet tekijävastaajista katsoi, ettei tekoäly vaikuta heidän tuloihinsa lainkaan, mutta yli puolet tekijävastaajista olettaa, että tulevaisuudessa tekoäly heikentää heidän tulojaan paljon tai jonkin verran.

Luovalla alalla toimivia huolettaa eniten teosten käyttö tekoälyn kouluttamiseen ilman lupaa tai korvausta, sisältöjen plagioinnin lisääntyminen, asiakkaiden tai kuluttajien halukkuus maksaa korvausta luovasta työstä sekä ammattimaisen työn arvostuksen lasku.

Uhkakuvien lisäksi moni vastaaja näkee tekoälyn tuovan myös mahdollisuuksia luovalle alalle, esimerkiksi avaamalla uusia markkinoita ja lisäämällä luovan alan kasvumahdollisuuksia. Tekoälyssä nähdään mahdollisuuksia myös oman luovan työn tehostamisessa, kuten manuaalisten työvaiheiden automatisoimisessa, tekstin kääntämisessä, tiedon etsimisessä tai tarkistamisessa, tekstin oikolukemisessa ja ideoiden kehittäessä.

Luovan työn asialla